

meritojn pri pritrakto de interlingvistika problemaro dum diversaj internaciaj kongresoj kaj simpozioj. Dum la UEA kongreso en Ĝenevo en 1925 estis al la komuna diskuto invititaj ankaŭ reprezentantoj de la Esperanto-reforma ondo, precipe de Ido, por komune analizi avantaĝojn kaj mankojn.

En aprilo 1930 okazis en Ĝenevo internacia lingvistika konferenco por pritrakti taŭgecon de la plej gravaj ses internaciaj lingvoj, defendataj de iliaj reprezentantoj: Esperanto – Peter Stojan, Ido – Siegfried Auerbach, Nov Esperanto – René de Saussure, Occidental – Edgar de Wahl, Novial – Otto Jespersen, Latino sine flexione – Giuseppe Peano. Ĉeestis pluraj famaj lingvistoj, ekz. A. Debrunner, O. Funke, E. Hermann, Ch. Bally, S. Karcevskij, A. Sècheyaye. Antaŭis ĝin prepardiskuto en Parizo inter Dave H. Morris kaj E. B. Babcock, profesoro pri Romanaj lingvoj en la Universitato de Novjorko. Ĉeestis reprezentantoj de ok nacioj: britoj, germanoj, rumanoj, usonanoj, danoj, estonoj, rusoj kaj svisoj. Klara intenco de la organizantoj estis prepari iun interlingvistikan sintezon de la pritraktataj projektoj – diskutoj pri tio estis tre intensaj. Edward Sapir menciis en sia raporto, ke la ĉeestantoj havis eblon libere interŝanĝi siajn opiniojn kaj montri sin respektemaj al internacia publiko kaj kun ĉeesto de filologoj. El la diskutoj tamen ne rezultis la atendata kompromiso inter la prezentitaj sistemoj. Montriĝis neceso de pluaj esploroj.

Estis necese havi iun organon por la planataj aktivecoj, tial estis detale preparitaj planoj por kvaronjara revuo *Journal of Interlinguistic Research*. Ĝi celis publikigi rezultojn de IALA-esploroj kaj ĝenerale validajn artikolojn pri interlingvistika problemaro. La interkonsentita plano de la lingvistika esploro enhavis sep partojn: (1) prepara laboro, t.e. resumo de ĝistiamaj faritaĵoj, plus bibliografio; (2) ĝenerala esplorplano, detaligota en tri sekcioj; (3) sekcio 1: fundamentoj de la lingvo (Foundations of Language); (4) sekcio 2: komparaj studoj de elektitaj okcidentaj lingvoj (Comparative Studies); (5) sekcio 3: preparo por lingvosintezo (Synthesis); (6) la kvaronjara revuo; (7) konferencoj kaj vojaĝoj. Speciale postulata estis la kunlaboro de lingvistoj kun interlingvistoj. La ĉeestantoj poste subskribis la deklaron, ke ĉiuj prezentitaj helplingvoj estas similaj kaj reciproke kompreneblaj, ĉiu el ili enhavas certajn avantaĝojn, sed neniuj estas perfekta en si mem, tial la kunlaboro de lingvistoj sub gvido de IALA kreu unuecan aliron.

Reprezentantoj de IALA ĉeestis internacian lingvistikan kongreson en Ĝenevo 1931, por kiu ili preparis detalan analizon de esploritaj internaciaj lingvoj en la tri menciitaj sekcioj. La unua, fundamentoj de la lingvo, enhavis 15 detalajn partojn pri nocioj kaj ties lingvaj esprimoj kiel ordo, indiko, kvanto, spaco, tempo, esprimoj de ekzisto, okazaĵo, modo k.s., pri substantivoj, verboj, adverboj, radikoj kaj vortkreado. La dua sekcio enhavis komparajn studojn de la angla, la germana, la rusa, la franca, la hispana, la itala kaj la latina, kune kun Esperanto, Ido, Occidental kaj Novial, en ses ĉapitroj estis pristudataj kaj komparataj iliaj gramatikoj, konstruelementoj, frazeologio, sintakso, vortprovizo, derivado, semantiko. La tria, sinteza sekcio enhavis postulojn pri universala gramatiko, pri ĝenerala skemo de lingvostrukturoj kaj proponon pri apliko de la rezultoj al internacia lingvo. La fina skemo devis esti konstruita surbaze de vortoj, kiuj estas en ĉiuj pritraktitaj lingvoj komunaj por esprimi la necesajn nociojn. La universala gramatiko devis rezulti el la farita esplorkonlaboro, ellaborenda estis lingva mapo de strukturaj nocioj komunaj por ĉiuj analizitaj lingvoj. Reprezentaj specimenoj de ĉiuj lingvoj poste devintus esti teorie reguligitaj laŭ la ellaborita skemo kaj tiel ekestus ilia komuna modelo. Antaŭ la kongreso aperis specialaj artikoloj pri tiuj temoj en usonaj revuoj *Language*, *Psyche* kaj *The Ame-*